

FNV Mantelzorgvisie juni 2024 *

- In Nederland verlenen **5 miljoen mensen** mantelzorg.
- Mantelzorg is onmisbaar, maar gaat gepaard met **verborgen kosten** (o.a. €20 miljard loonverlies in 2019) en grote druk op mantelzorgers.
- Beleidsmatig wordt mantelzorg steeds meer ingezet als **bezuinigingsinstrument**, wat leidt tot verschuiving van professionele naar informele zorg.
- Dit leidt tot verdringing van zorgprofessionals, ongelijkheid (met name bij vrouwen en lage inkomens), en overbelasting (ruim **460.000 mantelzorgers zwaar belast**).

Belangrijkste knelpunten:

1. **Overbelasting en inkomensverlies:** veel mantelzorgers raken overwerkt en verliezen inkomen of sociale zekerheid.
2. **Verschuiving zorglast:** overheid legt steeds meer taken bij mantelzorgers i.p.v. professionals.
3. **Genderongelijkheid:** onbetaalde zorg komt vooral op vrouwen neer; belemmering voor arbeidsparticipatie.
4. **Beleidsstekorten:** verlofregelingen, sociale zekerheid en cao's onvoldoende ingericht op intensieve mantelzorg.
5. **Onvoldoende ondersteuning lokaal:** groot verschil per gemeente; slechts 31% van mantelzorgers weet dat er hulp bestaat.
6. **Bezuinigingen ouderenzorg** (zoals schrappen dagbesteding, huishoudelijke hulp, extramuralisering): vergroten druk op mantelzorgers.

De FNV stelt **8 kernmaatregelen** voor:

1. **Zorg weer publieke sector maken** – weg van marktdenken, investeren in collectieve voorzieningen.
2. **Investeren in zorgprofessionals** – hogere lonen, betere arbeidsvoorwaarden, aantrekkelijker instroom.
3. **Eerlijke balans formele en informele zorg** – mantelzorg vrijwillig, nooit vervanging van professionele zorg; recht om "nee" te zeggen.
4. **Betaald mantelzorgverlof** – minimaal 70% loon, en minumaal wettelijk minimumloon, door de rijksoverheid gefinancierd.
5. **32-urige werkweek** – voor betere werk/privé-balans en eerlijke verdeling van zorg.
6. **Erkenning in sociale zekerheid** – mantelzorgforfait ook voor onbetaalde intensieve zorg; uitzondering sollicitatieplicht.

7. **Mantelzorg op de werkvloer** – bespreekbaarheid in cao's, meer zeggenschap over werktijden.
8. **Sterkere lokale ondersteuning** – landelijke standaard voor mantelzorghulp, vervangende zorg in basispakket, cultuursensitieve ondersteuning.

Kernboodschap FNV: Mantelzorgers zijn onmisbaar, maar mogen niet de sluitpost zijn van bezuinigingen. Professionele zorg moet de basis blijven; mantelzorgers verdienen erkenning, bescherming en ondersteuning.

* Deze tekst is een zeer korte weergave van de visie van de FNV van juni 2024. Raadpleeg voor de volledige tekst en de juiste nuances het FNV visie-document in <https://www.fnv.nl/getmedia/45be453a-c30d-4491-a5f9-0a2ba8e4c377/FNV-Mantelzorgvisie-2024.pdf>